

อนุสัญญา
ว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี
ในทุกรูปแบบ
และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อสตรีในทุกรูปแบบ

Convention on the Elimination of
All Forms of Discrimination against Women
and Optional Protocol to the Convention on the
Elimination of All Forms of Discrimination against Women

ความเป็นมา

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) เป็นอนุสัญญาที่จัดทำขึ้นโดยสหประชาชาติ และได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติสมัยที่ 34 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522 นับจากนั้นจนถึงเดือนเมษายน 2546 ประเทศต่าง ๆ ให้สัตยาบัน (ratification) หรือภาคยานุวัติ (accession) อนุสัญญานี้แล้วรวม 173 ประเทศ

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ โดยการภาคยานุวัติ มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2528 ในส่วนของข้อสงวน (reservations)

ที่ประเทศไทยได้ตั้งไว้เมื่อเข้าเป็นภาคีเพื่อที่จะขอเป็นการยกเว้นไม่ผูกพันตามอนุสัญญา เดิมมี 7 ข้อ ได้แก่

- อนุสัญญาข้อ 7 : เรื่องความเสมอภาคทางการเมือง และการรับตำแหน่งทางราชการ

- อนุสัญญาข้อ 9 วรรค 2 :
เรื่องการถือสัญชาติของบุตรที่เกิดจากหญิงไทย
- อนุสัญญาข้อ 10 : เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา
- อนุสัญญาข้อ 11 วรรค 1(ข) :
เรื่องสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิด

เดียวกัน

- อนุสัญญาข้อ 15 วรรค 3 : เรื่องการทำนิติกรรม
- อนุสัญญาข้อ 16 :
เรื่องความเสมอภาคในครอบครัวและการสมรส
- อนุสัญญาข้อ 29 :
เรื่องการทำอำนาจศาลโลกในการตัดสินกรณีพิพาท
การที่ประเทศไทยตั้งข้อสงวนไว้ในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
ถึง 7 ข้อ จากจำนวน 16

ข้อ ข อ ง อนุสัญญา
ทำให้ประเทศไทยถูกทักท้วงและเพ่งเล็งจากประเทศต่าง ๆ
และจากองค์กรที่มิใช่รัฐบาล (non-governmental
organizations: -NGOs) ในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ
โดยเห็นว่าประเทศไทยไม่มีความจริงจังต่อการส่งเสริมสถานภาพ
สตรีซึ่งขัดต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ

ต่อมาประเทศไทยได้ขอยกเลิกข้อสงวนแล้ว 5 ข้อ ได้แก่

1. อนุสัญญาข้อ 11 วรรค 1 (ข) และข้อ 15 วรรค 3
โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30

ตุลาคม 2533

2. อนุสัญญาข้อ 9 วรรค 2 โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8
กันยายน 2535
3. อนุสัญญาข้อ 7 และข้อ 10 โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
28 พฤศจิกายน 2538

ดังนั้น ปัจจุบันจึงยังคงเหลือข้อสงวนอีก 2 ข้อ คือ ข้อ 16
และข้อ 29

สาระสำคัญ

อนุสัญญาฉบับนี้มีบทบัญญัติรวม 30 มาตรา เพื่อให้รัฐภาคีหรือประเทศสมาชิกใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ ตุลาการ การบริหาร หรือ มาตรการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติทั้งมวลต่อสตรี และให้หลักประกันว่าสตรีจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์และโอกาสต่าง ๆ จากรัฐบนพื้นฐานของความเสมอภาคกับบุรุษ โดยมาตราที่ 1 -1 6

เป็นการระบุมตรการในการดำเนินการเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านต่าง ๆ ส่วนมาตราที่ 17-30 เป็นการกำหนดขั้นตอนและกลไกในการติดตามการปฏิบัติงานตามอนุสัญญาฯ

เนื้อหาหลักของอนุสัญญาฯ มีดังนี้

ข้อ 1 ให้คำจำกัดความหมาย “การเลือกปฏิบัติต่อสตรี” (discrimination against women) หมายถึง การแบ่งแยก (distinction) การกีดกัน (exclusion) หรือการจำกัด (restriction) ใด ๆ เพร่าะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งประสงค์ที่จะทำลายหรือทำให้เสื่อมเสียการยอมรับ การได้อุปโภค หรือใช้สิทธิ โดยสตรี โดยไม่เลือกสถานภาพด้านการสมรส บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีของสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง หรือด้านอื่น ๆ

ข้อ 3 เรียกร้องให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อประกันพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเต็มที่ของสตรี เพื่อประกันให้สตรีได้ใช้และได้อุปโภคสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเสมอภาคกับบุรุษ

อนุสัญญาฯ ข้อต่อ ๆ มา กำหนดแนวทางสู่ความเสมอภาค โดยครอบคลุมสถานภาพสตรีใน 3 มิติด้วยกัน เริ่มจากการกำหนดสิทธิพลเมืองและสถานภาพทางกฎหมายของสตรี อ ย า ง ล ะ เ อี ย ด ตามด้วยประเด็นด้านการเจริญพันธุ์และผลกระทบของปัจจัยทางวัฒนธรรมต่อความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย

ขั อ ๗

กล่าวถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของสตรีที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง การออกเสียงเลือกตั้ง และลงประชามติ การเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและดำเนินการตามนโยบาย บ ำ ย นั้ น และในการรับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุก ๆ ระดับของรัฐบาล

ขั อ ๘

กล่าวถึงสิทธิอันเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษในโอกาสที่จะเป็นผู้แทนรัฐบาลของตน ในระดับระหว่างประเทศ และเข้าร่วมในงานขององค์การระหว่างประเทศ

ขั อ ๙

ของอนุสัญญาฯ อันเกี่ยวข้องกับสิทธิของสตรีในด้านสัญชาตินั้น ชี้ให้เห็นความเป็นจริงที่ว่า สถานภาพทางกฎหมายของสตรีมักเชื่อมโยงกับการสมรส ทำให้สตรีขึ้นอยู่กับสัญชาติของสามี ขาดความเป็นอิสระ

ขั อ ๑๐ , ๑๑ และ ๑๓

ยืนยันถึงสิทธิของสตรีที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการศึกษา การจ้างงาน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม ข้อเรียกร้องเหล่านั้นถูกย้ำอีกเป็นพิเศษในข้อ 14 ในกรณีของสตรีชนบท ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยค้ำจุนครอบครัวด้านเศรษฐกิจ และในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ได้รับการตีราคาและไม่มีผลตอบแทนเป็นตัวเงิน การวางแผนและนโยบายต่าง ๆ ควรคำนึงถึงสตรีเหล่านี้ให้มากขึ้น

ข้อ 1 5
เน้นความเสมอภาคของสตรีและบุรุษในการทำสัญญาและจัดการทรัพย์สินในกระบวนการทางศาลและการชำระความ อนุสัญญาเรียกร้องว่าสัญญาและเอกสารทั้งปวงที่มุ่งจำกัดความสามารถทางกฎหมายของสตรีจะถือว่าใช้ไม่ได้และเป็นโมฆะ

ข้อ 1 6
กล่าวถึงประเด็นการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว โดยเรียกร้องให้สตรีมีสิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับบุรุษในการเลือกคู่สมรสและการขาดจากการสมรส การเป็นบิดา มารดา การตัดสินใจมีบุตร การดูแลบุตร การเลือกใช้นามสกุล และการจัดการทรัพย์สิน

นอกจากประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของพลเมืองแล้ว อนุสัญญายังให้ความสำคัญกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสตรีโดยตรง คือ สิทธิในการเจริญพันธุ์ โดยย้ำว่า “บทบาทของสตรีในการให้กำเนิดบุตรไม่ควรจะเป็นพื้นฐานในการเลือกปฏิบัติ” ข้อ 5 ของอนุสัญญาเสนอให้ มีมาตรการที่ จะ “ประกันความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับความเป็นมารดาว่าเป็นหน้าที่ทางสังคม” เรียกร้องให้มีความรับผิดชอบร่วมกันของบุรุษและสตรีในการเลี้ยงดูและการพัฒนาบุตร

ด้วยเหตุผลนี้ การคุ้มครองมารดาและการดูแลบุตรจึงถูกจัดว่าเป็นสิทธิอันจำเป็น และได้รวมเอาไว้ในทุกประเด็นของอนุสัญญา ไม่ว่าจะเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการจ้างงาน กฎหมายครอบครัว การดูแลสุขภาพ หรือการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสังคม รวมไปถึงการเสนอบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะการดูแลเด็กเล็ก ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถรวมความรับผิดชอบในครอบครัวเข้าไปอย่างสอดคล้องกับการทำงาน และมีส่วนร่วมในชีวิตร่วมกัน มาตรการพิเศษที่มุ่งปกป้องความเป็นมารดาไว้จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ (ข้อ 4)

อนุสัญญาฯ นี้ กล่าวถึงการวางแผนครอบครัวไว้อย่างชัดเจน เรียกร้องให้รัฐภาคีจัดข้อเสนอแนะ และคำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว (ข้อ 10 ซ) ให้ใช้มาตรฐานที่จะประกันสิทธิของสตรีที่จะ “ตัดสินใจอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบในจำนวนบุตร และระยะห่างในการมีบุตรของตน” (ข้อ 16 จ)

จุดมุ่งหมายหลักอีกประการหนึ่งของอนุสัญญาฯ ก็คือการขยายความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายของสิทธิมนุษยชน โดยตระหนักถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมและประเพณีปฏิบัติที่มีต่อการจำกัดที่สตรีจะได้ใช้สิทธิพื้นฐานของตน อิทธิพลเหล่านี้ได้แก่ความคิดดั้งเดิม ขนบธรรมเนียม และกฎเกณฑ์สังคมที่มีผลทำให้เกิดมีข้อจำกัดในรูปแบบหลากหลายทางด้านกฎหมาย การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มีต่อความก้าวหน้าของสตรี

อนุสัญญาฯ ย้ำว่า “จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทดั้งเดิมของบุรุษรวมทั้งบทบาทสตรีในสังคมและในครอบครัว เพื่อให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ระหว่างบุรุษและสตรี” รัฐภาคีต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อปรับเปลี่ยนแบบแผนพฤติกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมของบุรุษและสตรี “เพื่อขจัดความเตี้ยตื้น (prejudices) และประเพณีปฏิบัติที่ปวงซึ่งอยู่บนพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับความต่ำต้อย หรือความสูงส่งของอีกเพศหนึ่งหรือที่อยู่บนพื้นฐานของบทบาทแบบดั้งเดิมสำหรับบุรุษและสตรี” (ข้อ 5)

ข้อ 10 (ค) กำหนดให้มีการทบทวนตำราและโครงการต่างๆ ของโรงเรียน ตลอดจนวิธีการสอน เพื่อขจัดแนวคิดแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับบทบาทของบุรุษและสตรีในทุกระดับและทุกรูปแบบของการศึกษา

สรุปแล้ว อนุสัญญาฯ เป็นกรอบที่ชัดเจนและครอบคลุมสำหรับใช้ในการทำทนายและต่อสู้กับพลังหลากหลาย

ซึ่งมีส่วนทำให้การเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศเกิดขึ้นได้ และยังคงมีอยู่ในสังคมทุกแห่ง

คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีมีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ของบรรดารัฐภาคี โดยมีขั้นตอนและกลไกในการติดตามดังกล่าวไว้ในข้อ 17-30 คณะกรรมากรนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 25 คนที่ได้รับการคัดเลือกโดยรัฐภาคีจากรายชื่อที่รัฐบาลประเทศต่างๆ เสนอเข้าไประัฐภาคีควรจะต้องเสนอรายงานของประเทศอย่างน้อยทุก ๆ 4 ปี ซึ่งแจ้งถึงมาตรการต่างๆ ที่ได้นำมาใช้เพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ สมาชิกของคณะกรรมการจะหารือกับผู้แทนของรัฐภาคีเกี่ยวกับเนื้อหาของรายงานนั้น และแสวงหาแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ ต่อไปอีกตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในแต่ละประเทศ

ประเทศไทยได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการฯ ฉบับแรกเมื่อปี 2530 ซึ่งได้พิจารณาร่วมกับรายงานฉบับเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการฯ สมัยที่ 9 เมื่อเดือนมกราคม 2533 ต่อมาได้เสนอรายงานฉบับที่ 2 และ 3 (ฉบับรวม) เมื่อปี 2540 ซึ่งพิจารณาร่วมกับรายงานฉบับเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการฯ สมัยที่ 20 เมื่อเดือนมกราคม 2542 ในปี 2545 ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องเสนอรายงานฉบับต่อไป ขณะนี้ทางสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดทำรายงานฉบับที่ 4-5 (ฉบับรวม) เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอให้เลขาธิการสหประชาชาติต่อไป

อนึ่งเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความจริงใจและความก้าวหน้าในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติไว้ ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Optional Protocol

to the CEDAW) เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543 โดยเป็นประเทศที่ 43 ที่ลงนามในพิธีสารเลือกรับฯ โดยการให้สัตยาบัน นับเป็น 1 ในกลุ่ม 10 ประเทศแรกที่ทำให้พิธีสารเลือกรับฯ มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2543

สาระของพิธีสารเลือกรับฯ เป็นการเปิดโอกาสให้ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคลในประเทศที่เป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ เสนอข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิสตรีตามที่ระบุในอนุสัญญา

โดยนำข้อร้องเรียนเสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี รวมทั้ง เปิดโอกาสให้คณะกรรมการฯ เข้ามาไต่สวนในประเทศได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากรัฐบาลก่อน และจะเข้ามาได้ก็ต่อเมื่อกลไกภายในในการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่ได้ดำเนินไปจนหมดสิ้นแล้ว หรือมีเหตุที่ชี้ให้เห็นว่ากลไกนั้นดำเนินไปล่าช้าผิดปกติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 เห็นชอบให้ประเทศไทยให้การรับรองพิธีสารเลือกรับดังกล่าวทั้งฉบับ

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

บรรดารัฐภาคีในอนุสัญญานับปัจจุบัน

สี่ ก เ ก ต วั า
กฎบัตรสหประชาชาติยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ใน เกียรติ ค ก ดี และ คุ ณ ค ่า ข อ ง ม นุ ษ ย์ และในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี

สี่ ก เ ก ต วั า
ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนยืนยันหลักการที่ว่า การเลือกปฏิบัติ เป็น สิ่ง ที่ ย อ ม ร ับ ไม่ ได้ และประกาศว่ามนุษยทุกคนเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติ ค ก ดี และ สิ ท ธิ และว่าทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสระภาพบรรดาที่ระบุไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใด ๆ รวมทั้งความแตกต่างเพราะเหตุแห่งเพศ

สี่ ก เ ก ต วั า
รัฐภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีความผูกพันที่จะประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรีในการที่จะได้อุปโภคสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง และทางการเมืองทั้งปวง

พิ จ า ร ณา ถึ ง
อนุสัญญาระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้นภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษที่ส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรี

อี ก ทั้ง ยั ง สั ง เ ก ต ถึ ง ญั ต ติ ป ฎิ ญ ญา และข้อเสนอแนะที่รับรองโดยสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรี

อย่างไรก็ตาม มีความหวังใยว่า ทั้ง ๆ ที่มีเครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว ก็ยังคงมีการเลือกปฏิบัติต่อสตรีอยู่อย่างกว้างขวาง

ร ะ ลี ก ถึ ง วั า
การจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีขัดต่อหลักการของความเสมอภาคของสิทธิ

และ ความเคารพต่อเกียรติศักดิ์ของมนุษย์ เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของสตรีด้วยเงื่อนไขที่เสมอภาคกัน กับบุรุษในการดำรงอยู่ทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในประเทศไทยของตน ขัดขวางความเจริญเติบโตแห่งความรุ่งเรืองของสังคมและครอบครัว และทำให้พัฒนาการอย่างสมบูรณ์ของศักยภาพต่าง ๆ ของสตรีในการให้บริการแก่ประเทศของตนและมนุษยชาติเป็นไปได้โดยยากยิ่งขึ้น

มีความหวังใยว่า ในสถานการณ์แห่งความยากจน สตรีมีโอกาเข้าถึงอาหาร การอนามัย การศึกษา การฝึกอบรม และโอกาสในการทำงานและความจำเป็นอื่น ๆ ได้น้อยมา

มีความเชื่อมั่นว่า การจัดให้มีระเบียบทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศแบบใหม่ ซึ่งอยู่บนรากฐานของสมรรถนะและความยุติธรรม จะช่วยในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีอย่างสำคัญ

ย้ำว่า การขจัดการแบ่งแยกผิว การแบ่งเชื้อชาติทุกรูปแบบ การเลือกปฏิบัติตามเชื้อชาติ ลัทธิอาณานิคม ลัทธิอาณานิคมสมัยใหม่ การรุกราน การยึดครองครอบครอง และการแทรกแซงของต่างชาติในกิจการภายในของรัฐต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการได้อุปโภคสิทธิอย่างเต็มที่ของบุรุษและสตรี

ยืนยันว่า การทำให้สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศแข็งแกร่งขึ้น การผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่างประเทศ ความร่วมมือซึ่งกันและกันในบรรดาระัฐทั้งปวงโดยไม่ถือระบบสังคมและเศรษฐกิจของตน การลดอาวุธโดยทั่วไปและอย่างสันติขึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดอาวุธนิวเคลียร์ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศอย่างเข้มแข็ง และได้ ผลการยืนยันถึงหลักการแห่งความยุติธรรม ความเสมอภาคและผลประโยชน์ของกันและกันในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ และการตระหนักถึงสิทธิของประชาชนที่อยู่ภายใต้การครอบครอง

ของต่างชาติและอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยและการยึดครองของต่างชาติต่อการที่จะปกครองตนเองและการไต่สวนอิสระภาพ รวมทั้งการเคารพอธิปไตยแห่งชาติและบูรณภาพแห่งดินแดน จะช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าและพัฒนาการทางสังคม และในฐานะเป็นผลสืบเนื่องจะช่วยให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มเปี่ยมระหว่างบุรุษและสตรี

มีความเชื่อมั่นว่าพัฒนาการอย่างเต็มที่และสมบูรณ์ของประเทศสวัสดิภาพของโลกและเหตุที่จะมีสันติภาพ จำต้องให้สตรีได้เข้าร่วมอย่างเต็มที่ในทุก ๆ สาขาโดยเสมอภาคกับบุรุษ

คำนึงถึงการที่สตรีมีส่วนช่วยอย่างสำคัญต่อสวัสดิการของครอบครัวและต่อพัฒนาการของสังคม ซึ่งจนกระทั่งปัจจุบันนี้ยังไม่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่ ความสำคัญทางสังคมของความเป็นเพศมารดาและบทบาทของบิดามารดาในครอบครัวและในการเลี้ยงดูบุตร และตระหนักว่าบทบาทของสตรีในการให้กำเนิดบุตรไม่ควรจะเป็นพื้นฐานในการเลือกปฏิบัติ แต่ตระหนักว่าการเลี้ยงดูบุตรจำต้องได้รับผิตชอบร่วมกันระหว่างบุรุษและสตรี และสังคมทั้งมวล

ตระหนักว่าจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทดั้งเดิมของบุรุษรวมทั้งบทบาทของสตรีในสังคมและในครอบครัวเพื่อให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ระหว่างบุรุษและสตรี

ตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้มีการปฏิบัติตามหลักการที่ระบุไว้ในปฏิญญาว่าด้วยการขจัดกา รเลือกปฏิบัติต่อสตรี และเพื่อความมุ่งประสงค์นั้นจะกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการขจัดการเลือกปฏิบัติดังกล่าวในทุกรูปแบบและวิธีการ ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ภาค 1

ข้อ 1

เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า “เลือกปฏิบัติต่อสตรี” จะหมายถึง การแบ่งแยก การกีดกัน หรือการจำกัดใด ๆ เพราะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งประสงค์ที่จะทำลายหรือทำให้เสื่อมเสียการยอมรับ การได้อุปโภค หรือใช้สิทธิโดยสตรี โดยไม่คำนึงถึงสถานภาพด้านการสมรส บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีของสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของพลเมืองหรือด้านอื่น ๆ

ข้อ 2

รัฐภาคีทั้งหลายขอประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ
ที่ตกลงที่จะติดตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

โดยวิธีที่เหมาะสมทุกประการ และโดยไม่ชักช้า และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ ตกลงที่จะ

(ก)

บรรจุหลักการของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งชาติของตนหรือในบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เหมาะสมอื่น ๆ ถ้าหากว่ายังไม่รวมเข้าไว้ในรัฐธรรมนูญและบทบัญญัติเหล่านั้น และประการที่จะให้มีการปฏิบัติตามมาหลักการนี้ โดยทางกฎหมายและวิธีการที่เหมาะสมอื่น ๆ

(ข) กำหนดมาตรการด้านนิติบัญญัติและอื่น ๆ ที่เหมาะสม รวมทั้ง ข้อ บังคับ เมื่อ เห็น เหมาะสม ซึ่งห้ามการเลือกปฏิบัติทั้งมวลต่อสตรี

(ค)

จัดให้มีการคุ้มครองทางกฎหมายซึ่งสิทธิของสตรีบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันกับบุรุษ และรับประกันในการคุ้มครองสตรีอย่างมีประสิทธิภาพต่อการเลือกปฏิบัติใด ๆ โดยผ่านศาลยุติธรรมแห่งชาติที่มีอำนาจและสถาบันรัฐบาลอื่น ๆ

(ง)

งดเว้นจากการเข้าไปพัวพันในการกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ เกี่ยวกับ การเลือกปฏิบัติต่อสตรี และรับประกันว่าเจ้าหน้าที่และสถาบันของรัฐจะปฏิบัติโดยสอดคล้องกับข้อผูกพันนี้

(จ) ใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยบุคคลองค์การหรือวิสาหกิจใด ๆ

(ฉ) ใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงหรือ ล้มเลิกกฎหมาย ข้อ บังคับ ประเพณีและแนวปฏิบัติที่ยังมีอยู่ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

(ช)
เพิกถอนบทบัญญัติทางอาญาภายในทั้งปวงซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ข้อ 3

ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมายเพื่อประกันพัฒนาการและความก้าวหน้า อ ย่ า ง เ ตี ม ที่ ข อ ง ส ต รี เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะรับประกันให้สตรีได้ใช้และได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานบนพื้นฐานของความเสมอภาคกับบุรุษ

ข้อ 4

1. การที่รัฐภาคีออกมาตรการพิเศษชั่วคราว ซึ่งมุ่งที่จะเร่งรัดให้มีความเสมอภาคที่แท้จริงระหว่างบุรุษและสตรี จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติตามที่ได้นิยามความหมายไว้ในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน แต่จะโดยประการใดก็ตามไม่ต้องมีการคงมาตรฐานอันไม่เสมอภาค หรือ แบ่ง แยก ไว้ ใน ฐานะ เป็น ผล ที่ ตา ม มา มาตรการเหล่านี้จะสิ้นสุดเมื่อได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของความเสมอภาคของโอกาสและการปฏิบัติ

2. การที่รัฐภาคีออกมาตรการพิเศษ รวมทั้งมาตรการที่มีอยู่แล้วในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ซึ่งมุ่งที่จะปกป้องความเป็นเพศมารดาไว้จะไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ

ข้อ 5

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง (ก) เพื่อปรับปรุงแบบแผนความประพฤติทางสังคมและวัฒนธรรมของ

บุ รุ ช แ ล ะ ส ต ร ี
โดยมุ่งที่จะให้ได้ขจัดความตึยตฉนั้และวิธีปฏิบัติอันเป็นประเพ
ณื แ ล ะ อื น ๆ ที่ ง ป ว ง
ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความคิดเกี่ยวกับความต่ำต้อยหรือความสูงส
ง ข อ ง อื ก เ พ ศ ห นื ง
หรือที่อยู่บนพื้นฐานของบทบาทแบบเก่ำสำหรับบุรุษและสตรี

(ข) เ พื อ ป ร ะ กั น ว ่า
การศึกษาเกี่ยวกับระบบครอบครัวรวมถึงความเข้าใจอย่างถูกต้อง
เกี่ยวกับความเป็นเพศมารดาในฐานะเป็นหน้าที่ทางสังคม
แ ล ะ เ ปื น ก า ร ย อ ม ร ับ ถึ ง ค วาม ร ับ ผิ ด -
ชอบร่วมกันของบุรุษและสตรีในการเลี้ยงดูและการพัฒนาบุตร
ที่ ง ยั ง เ ปื น ที่ เ ช้ำ จ ใจ ดั ว ย ว ่า ใน ทู ก ๆ ก ร ณื
ผลประโยชน์ของบุตรยอมเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นเบื้องต้นแรก

ข้อ 6

รัฐภาคิจะใ้ใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่ำง
ร ว ม ที่ ง ก า ร อ อ ก ก ฎ ห ม า ย
เพื่อปราบปรามการค้าสตรีและการแสวงหาประโยชน์จากการค้าป
ระเวณืของสตรีทุกรูปแบบ

ข้อ 7

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกประการ เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านที่เกี่ยวกับการเมืองและทั่ว ๆ ไป ข อ ง ป ร ะ เ ท ศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะให้ประกันแก่สตรีภายใต้เงื่อนไขแห่งความเสมอภาคกับบุรุษซึ่งสิทธิ

(ก) ที่จะออกเสียงในการเลือกตั้งและลงประชามติทั้งปวง และมีสิทธิที่จะได้รับเลือกตั้งเข้าไปในองค์กรที่มีการเลือกตั้งอย่างเปิดเผยทั้งหมด

(ข) ที่จะเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและดำเนินการตามนโยบาย บ า ย นั น และในการรับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุก ๆ ระดับของรัฐบาล

(ค) ที่จะเข้าร่วมในองค์การและสมาคมที่ไม่ได้เป็นของรัฐบาลที่ทำหน้าที่ ก ี ย ว ข อ ง กั บ ค ว า ม เ ป็ น อ ยู่ ท้ ว ๆ ไป และที่เกี่ยวกับการเมืองของประเทศ

ข้อ 8

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อให้ประกันแก่สตรีภายใต้เงื่อนไขแห่งความเสมอภาคกับบุรุษ และโดยไม่มี การ เลือก ปฏิ ติ ใด ๆ ซึ่งโอกาสที่จะเป็นผู้แทนรัฐบาลของตนในระดับระหว่างประเทศ และเข้าร่วมในงานขององค์การระหว่างประเทศ

ข้อ 9

1. รัฐภาคีจะให้สิทธิที่เสมอภาคกับบุรุษแก่สตรี ในการที่จะได้มาเปลี่ยนแปลงหรือคงไว้ซึ่งสัญชาติของตน รัฐภาคีเหล่านั้นจะรับประกันเป็นพิเศษว่าทั้งการแต่งงานกับคนต่าง ช ตี

กับทั้งการเปลี่ยนสัญชาติของสามีระหว่างการแต่งงานจะไม่เปลี่ยน
สัญชาติของภรรยาโดยอัตโนมัติไปด้วย
อันจะทำให้เธอเป็นคนไร้สัญชาติหรือบังคับเธอให้ถือสัญชาติของ
สามี

2. รัฐภาคีจะให้สิทธิอันเสมอภาคกันกับบุรุษแก่สตรี
เกี่ยวกับสัญชาติของบุตรของตน

ภาค 3

ข้อ 10

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อขจัดการเลือก
ปฏิบัติต่อสตรี
เพื่อที่จะให้ประกันแก่สตรีทั้งหลายซึ่งสิทธิอันเสมอภาคกันกับบุรุษ
ในด้านการศึกษา
และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประกันบนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค
ของบุรุษและสตรี

(ก) เจื่อนไขเดียวกันสำหรับอาชีพและการแนะแนวอาชีพ
สำหรับการมีโอกาสเข้าศึกษา
และสำหรับการได้รับวุฒิบัตรในสถาบันการศึกษาทุกประเภททั้งใน
เขตชนบทและเขตเมือง

ความเสมอภาคนี้จะได้รับการประกันในการศึกษาก่อนเข้าโรงเรียน การศึกษาทั่ว ๆ ไป การศึกษาเทคนิค การศึกษาอาชีพ และการศึกษาเทคนิคชั้นสูง รวมทั้งการฝึกฝนด้านอาชีพทุกแบบ

(ข) โอกาสที่จะเข้าเรียนในหลักสูตรเดียวกัน ก า ร ส อ บ ช น ิต เ ตี ย ว กั น
คณาจารย์สอนที่มีคุณสมบัติได้มาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งมีอาณาบริเวณของโรงเรียนและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพชนิดเดียวกัน

(ค)
การจัดแนวความคิดแบบเก่าเกี่ยวกับบทบาทของบุรุษและสตรีในทุก ๆ ระดับ และทุก ๆ รูปแบบของการศึกษา โดยการกระตุ้นให้มีสหศึกษาและแบบอื่น ๆ ของการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยการทบทวนตำราและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน และการดัดแปลงวิธีการสอน

(ง)
โอกาสเท่ากันที่จะได้ประโยชน์จากการศึกษาและเงินช่วยเหลือทางการศึกษาอื่น ๆ

(จ) โอกาสเท่ากันที่จะได้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง รวมทั้งโครงการศึกษาผู้ใหญ่ และ โ ค ร ง ก า ร ร ณ ร ง ค์ ใ ห้ รู้ ห นั ง ลี อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่มุ่งจะลดช่องว่างในการศึกษาที่มีอยู่ระหว่างบุรุษและสตรี ภายในระยะเวลาที่เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(ฉ) การลดอัตราการออกจากโรงเรียนของนักศึกษาหญิง และ ก า ร จั ด โ ค ร ง ก า ร ต่ า ง ๆ สำหรับเด็กหญิงและสตรีที่ออกจากโรงเรียนก่อนเวลาอันสมควร

(ช)
โอกาสเท่ากันที่จะเข้าร่วมอย่างแข็งขันในกีฬาและพลศึกษา

(ซ) โอกาสได้เข้าศึกษาข้อสนเทศทางการศึกษาเฉพาะอย่าง เพื่อช่วยให้หลักประกันด้านสุขภาพและการอยู่ดีของครอบครัว รวมทั้งข้อสนเทศและคำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

ข้อ 11

1. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการจ้างงานเพื่อที่จะประกันสิทธิอย่างเดียวกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(ก)

สิทธิที่จะทำงานในฐานะเป็นสิทธิอันจะพึงแบ่งแยกมิได้ของมนุษย์ ทั้งปวง

(ข) สิทธิในโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิดเดียวกัน รวมทั้งการใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเดียวกันในเรื่องของการจ้างงาน

(ค) สิทธิในการเลือกอาชีพและการทำงานได้อย่างเสรี สิทธิในการได้เลื่อนตำแหน่ง ความปลอดภัยในการทำงาน และผลประโยชน์ รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริการทั้งปวง และสิทธิที่จะได้รับการฝึก และการฝึกซ้ำด้านอาชีพ รวมทั้งภาวะการเป็นผู้ฝึกงาน การฝึก และการฝึกซ้ำด้านอาชีพในระดับสูง

(ง) สิทธิที่จะได้รับผลตอบแทนเท่าเทียมกัน รวมทั้งผลประโยชน์และสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติที่เสมอภาคกันเกี่ยวกับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน รวมทั้งความเสมอภาคของการปฏิบัติในการวัดผลคุณภาพของงาน

(จ) สิทธิที่จะได้รับประกันสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการเกษียณอายุ การตกงาน การป่วย การทุพพลภาพ และวัยชรา และการหมดสมรรถนะที่จะทำงานอื่น ๆ รวมถึงสิทธิในการได้รับเงินค่าจ้างขณะพักงาน

(ฉ)

สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงานต่าง ๆ รวมทั้งการให้ความคุ้มครองในการทำหน้าที่ด้านการมีบุตรสืบพันธุ์

2

เพื่อที่จะป้องกันการเลือกปฏิบัติต่อสตรีด้วยเหตุผลอันเนื่องมาจาก การ แต่ง งาน หรือ ความ เป็น เพศ มา ร ต า และเพื่อประกันสิทธิอันแท้จริงของสตรีในการที่จะทำงาน รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสม

(ก) เพื่อห้ามภายใต้การบังคับใช้ของข้อห้ามต่าง ๆ ไม่ให้มีการปลดเพราะเหตุแห่งการตั้งครรภ์ หรือ เพราะ การ ลา ค ล อ ด บ ุ ต ร และการเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของสถานภาพในการแต่งงาน

(ข) เพื่อริเริ่มให้มีการลาคลอดบุตรโดยได้รับค่าจ้าง หรือได้ผลประโยชน์ทางสังคมที่เปรียบเทียบได้โดยไม่สูญเสียการทำงานเดิม อาวุโสในการทำงานหรือเงินช่วยเหลือทางสังคม

(ค)

เพื่อกระตุ้นให้มีบริการสังคมอันเป็นต้นแบบที่จำเป็น เพื่อที่จะช่วยให้บิดามารดาสามารถรวบรวมข้อผูกพันทางครอบครัว เข้ากับความรับผิดชอบในการงานและการเข้าร่วมในกิจการสาธา ร ณะ โดยเฉพาอย่างยิ่งโดยการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและพัฒนาขอบ ข่ายของสวัสดิการด้านการเลี้ยงดูเด็ก

(ง)

ให้มีการคุ้มครองเป็นพิเศษแก่สตรีที่อยู่ระหว่างตั้งครรภ์ ในการทำงานทุกรูปแบบที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นอันตรายต่อสตรีเหล่านั้น

3

บทบัญญัติของกฎหมายด้านการคุ้มครองที่เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ มี อ ยู่ ใน ขั้ อ นี้ จะได้รับการพิจารณาเป็นครั้งคราวในแง่ของความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และจะได้รับการแก้ไข ยกเลิก หรือขยาย เท่าที่จำเป็น

ข้อ 12

1. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการรักษาสุขภาพ เพื่อประกันการมีโอกาสดำเนินการบริการในการรักษาสุขภาพ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนครอบครัว บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี

2. ทั้ง ๆ ที่มีบทบัญญัติในวรรค 1 ของข้อนี้ รัฐภาคีจะประกันให้สตรีได้รับบริการที่เหมาะสมเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคลอดบุตร และระยะหลังคลอดบุตร โดยการให้บริการแบบให้เปล่าเมื่อจำเป็น รวมทั้งการให้โภชนาการที่เพียงพอระหว่างตั้งครรภ์และระยะการให้นม

ข้อ 13

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านอื่น ๆ ของการเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อที่จะให้ได้สิทธิอย่างเดียวกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- (ก) สิทธิที่จะได้รับผลประโยชน์ด้านครอบครัว
- (ข) สิทธิที่จะได้กู้ยืมจากธนาคาร การจำนอง และสินเชื่อด้านการเงินในรูปแบบอื่น ๆ
- (ค) สิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการ การกีฬา และเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้าน

วัฒนธรรมทุกอย่าง

ข้อ 14

1. รัฐภาคีจะคำนึงถึงปัญหาเฉพาะที่สตรีในชนบทเผชิญอยู่ รวมทั้งบทบาทสำคัญ ๆ ซึ่งสตรีชนบทมีอยู่ในการช่วยสนับสนุนครัวเรือนของตนด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งงานในสายเศรษฐกิจที่ไม่ได้กำหนดเป็นตัวเงิน

และจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างรับประกันที่จะให้นำบทบัญญัติของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันไปใช้แก่สตรีในเขตชนบทด้วย

2. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในเขตชนบทเพื่อที่จะประกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีว่าสตรีทั้งหลายเข้าร่วมและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาชนบทและโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะให้สตรีดังกล่าวได้รับสิทธิ

(ก)

ที่จะเข้าร่วมในการจัดทำรายละเอียดและการดำเนินการตามแผนการพัฒนาในทุก ๆ ระดับ

(ข)

ที่จะมีโอกาสได้รับความสะดวกด้านการรักษาสุขภาพอย่างเพียงพอ รวมทั้ง ข้อเสนอ เทศ การ ป ร ิ ก ษ า ห า ร ือ และการบริการในการวางแผนครอบครัว

(ค)

ที่จะได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากโครงการประกันสังคม

(ง) ที่จะได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้ง แบบ บ ใน ระบบ และ นอก ระบบ รวมทั้ง ที่ เกี่ยว กับ ก าร ร ุ ณ ร ุ ง ค์ ให้ รู้ ห ัน ง ลี อ และทั้งผลประโยชน์จากบริการชุมชนและบริการส่งเสริม เพื่อที่จะเพิ่มความชำนาญด้านเทคนิค

(จ) ที่จะจัดการให้มีกลุ่มช่วยตนเอง และสหกรณ์ เพื่อที่จะได้เข้าถึงโอกาสด้านเศรษฐกิจ โดยการรับจ้างทำงาน หรือการทำงานด้วยตนเอง

(ฉ) ที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมชุมชนทุกประเภท

(ช) ที่จะมีโอกาสได้สินเชื่อและการกู้ยืมทางการเกษตร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาด เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการปฏิบัติแบบเสมอภาคในการปฏิรูปที่ดินและการเพาะปลูก รวมทั้งในโครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ในที่ดิน

(ซ) ที่จะได้มีสภาพการดำรงอยู่อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับที่พักอาศัย การสุขภาพ ไฟฟ้าและน้ำประปา การขนส่งและคมนาคม

ภาค 4

ข้อ 15

1. รัฐภาคีจะให้สตรีมีความเสมอภาคกับบุรุษในทางกฎหมาย
- 2 . ในกรณีทางแพ่ง รัฐภาคีจะให้ความสามารถตามกฎหมายแก่สตรีเช่นเดียวกับที่ให้ความสามารถนั้นแก่บุรุษ และจะให้โอกาสเดียวกันในการใช้ความสามารถนั้น โดยเฉพะอย่างยิ่ง รัฐภาคีจะให้สิทธิเท่าเทียมแก่สตรีในการทำสัญญาและการจัดการทรัพย์สิน และจะปฏิบัติต่อบุรุษและสตรีอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการทางศาลและการชำระความทุกชั้นตอน
3. รัฐภาคีตกลงว่าสัญญาทั้งปวงและเอกสารสำคัญอื่น ๆ ทั้งปวงไม่ว่าชนิดใดที่มีผลตามกฎหมายซึ่งมุ่งจำกัดความสามารถทางกฎหมายของสตรีจะถือว่าใช้ไม่ได้และเป็นโมฆะ
- 4 . รัฐภาคีจะให้สิทธิเช่นเดียวกันแก่บุรุษและสตรีในเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการโยกย้ายของบุคคลและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่และภูมิลาเนา

ข้อ 16

1. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในเรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับการสมรส และความสัมพันธ์ทางครอบครัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี จะประกัน
- (ก) สิทธิเช่นเดียวกันในการทำการสมรส

(ข) สิทธิเช่นเดียวกันในการเลือกคู่สมรสอย่างอิสระ และการทำการสมรสอย่างอิสระและด้วยความยินยอมพร้อมใจเท่า นั้น

(ค) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในระหว่างการสมรสและการ ชาติจากการสมรส

(ง) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในฐานะบิดามารดา โดยไม่คำนึงถึงสถานะในการสมรสของตน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุตรของตน ในทุกกรณีผลประโยชน์ของบุตรจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

(จ) สิทธิเช่นเดียวกันในการตัดสินใจอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบ ในจำนวนบุตรและระยะห่างในการมีบุตรของตน และให้เข้าถึงข้อสนเทศ การศึกษาและวิธีที่จะทำให้สตรีใช้สิทธิเหล่านี้ได้

(ฉ) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในเรื่องการปกครองบุตร การปกป้องบุตร การได้รับมอบหมายให้ดูแลบุตร และ การ รั บ บุ ต ร บุ ญ ธิ ร ร ม หรือสถาบันที่คล้ายคลึงซึ่งมีแนวความคิดเหล่านี้อยู่ในกฎหมายภ า ย ในทุกกรณีผลประโยชน์ของบุตรจะเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด

(ช) สิทธิส่วนตัวเช่นเดียวกันในฐานะสามีและภรรยา รวมถึงสิทธิในการเลือกใช้นามสกุล และการประกอบอาชีพ

(ซ) สิทธิเช่นเดียวกันสำหรับคู่สมรสทั้งสองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป็นเจ้าของ การ ได้ มา การ จัด การ การ ดำ เนิน การ การ อุป โภ ก และ การ จำ น่วย ทรัพย์ สิน ไม่ว่าจะไม่คิดมูลค่าหรือเพื่อตีราคาเป็น มูลค่าก็ตาม

2

การรับหมั้นและการแต่งงานของเด็กจะไม่มีผลทางกฎหมาย และ การ ป ฎิ บั ติ ก า ร ที่ จ ำ เป็ น ท้ ง ป ว ง

รวมทั้งการบัญญัติกฎหมายจะต้องกระทำขึ้นเพื่อระบุนายชั้นต่ำของ
วงการแต่งงาน และให้บังคับให้มีการจดทะเบียนสมรส ณ
ที่ทำการจดทะเบียนของทางราชการ

ภาค 5

ข้อ 17

1

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการพิจารณาความก้าวหน้าซึ่งกระทำขึ้นใน การ ปฏิบัติ ตาม อนุสัญญา ฉบับ ปัจจุบัน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (ต่อไปในที่นี่จะเรียกว่า คณะกรรมการ) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณธรรมและความสามารถสูงในสาขาที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญานี้จำนวนสิบแปดคนในเวลาทีอนุสัญญานี้เริ่มมีผลบังคับใช้ และประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญยี่สิบสามคนหลังจากการให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญานี้โดยรัฐภาคีรัฐที่ ส ำ ม ลี บ ั ห์ ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับเลือกตั้งโดยรัฐภาคีจากบรรดาคนชาติของตน และจะปฏิบัติงานตามความสามารถของบุคคล โดยพิจารณาถึงการกระจายตามเขตภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม และการตั้งผู้แทนตามอารยธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละรูปแบบตลอดจนระบบกฎหมายที่สำคัญอีกด้วย

2

สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับจาก บั ญ ชี ร าย ชื่ อ บุ ค ค ล ซึ่ง เสน อ ชื่ อ โดย รัฐ ภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลหนึ่งคนจากบรรดาคนชาติของตนเอง

3

การเลือกตั้งครั้งแรกจะกระทำขึ้นหกเดือนหลังจากวันที่อนุสัญญาฉบับปัจจุบันเริ่มมีผลบังคับใช้ อย่างไม่เกินสามเดือนก่อนการเลือกตั้งแต่ละครั้งเลขาธิการสหประชาชาติจะส่งจดหมายถึงรัฐภาคีเชิญให้รัฐภาคีทำการเสนอชื่อภายในเวลาสองเดือน เลขาธิการจะจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลทั้งปวงตามที่ได้รับข้อเสนอชื่อนั้นเรียงตามลำดับอักษร โดยระบุถึงรัฐภาคีซึ่งได้เสนอชื่อบุคคลเหล่านั้นและจะเสนอบัญชีนั้นต่อรัฐภาคี

4

การเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการจะกระทำขึ้นในการประชุมของรัฐภาคี ซึ่งเรียกประชุมโดยเลขาธิการ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ในการประชุมซึ่งสองในสามของรัฐภาคีจะประกอบเป็นองค์ประชุม

บรรดาบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อซึ่งได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด และได้รับคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกที่มีมากกว่าฝ่ายตรงข้าม รวมทั้งหมดของผู้แทนของรัฐภาคีที่มาประชุมและลงคะแนนเสียง

5. สมาชิกคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งคราวละสี่ปี อย่างไรก็ตามวาระของสมาชิกเก้าคนที่ได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดหลังจากครบสองปี ชื่อของสมาชิกเก้าคนนี้จะได้รับเลือกโดยทันทีหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก โดยการจับสลากจากประธานคณะกรรมการ

6

การเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการที่เพิ่มขึ้นห้าคนจะจัดให้มีขึ้นตามบทบัญญัติของวรรค 2, 3 และ 4 ของข้อนี้หลังจากรัฐภาคีที่สามสิบห้าได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ แล้ว วาระของสมาชิกสองคนที่ได้รับเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นในโอกาสนี้จะสิ้นสุดหลังจากครบสองปี

ชื่อของสมาชิกสองคนนี้จะได้รับเลือกโดยการจับสลากโดยประธานคณะกรรมการ

7. เพื่อบรรจุตำแหน่งที่ว่างลงโดยเหตุไม่ปกติ รัฐภาคีซึ่งผู้เชี่ยวชาญของตนได้ยุติการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิก คณะ กรรมการ จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอีกคนหนึ่งจากบรรดาคนชาติของตนโดยขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

8. โดยความเห็นชอบของสมาชิก คณะ กรรมการ จะได้รับเงินตอบแทนจากแหล่งเงินทุนของสหประชาชาติ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขเช่นที่สมาชิกอาจวินิจฉัยโดยพิจารณาถึงความสำคัญของความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

9

เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดหาเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการภายใต้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

ข้อ 18

1

รัฐภาคีรับที่จะเสนอรายงานว่าด้วยมาตรการด้านนิติบัญญัติ ตุลาการ การบริหาร หรืออื่น ๆ ซึ่งรัฐภาคีเหล่านั้นได้กำหนดขึ้นเพื่อให้มีผลต่อบทบัญญัติของอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน และความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้ต่อเลขาธิการสหประชาชาติเพื่อการพิจารณาโดยคณะกรรมการ

(ก)

ภายในหนึ่งปีหลังจากการเริ่มมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐที่เกี่ยวข้อง
(ข) หลังจากนั้นอย่างน้อยที่สุดทุก ๆ สี่ปี และต่อจากนั้นเมื่อใดก็ตามที่คณะกรรมการร้องขอ

2

รายงานอาจจะบ่งชี้ถึงความยากลำบากซึ่งกระทบกระเทือนถึง

ระดับที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันต่าง ๆ
ภายใต้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

ข้อ 19

1

คณะกรรมการจะกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตนเอง

2. คณะกรรมการจะเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของตนคราวละสองปี

ข้อ 20

1

โดยปกติ คณะกรรมการจะประชุมกันเป็นระยะเวลาไม่เกินสองสัปดาห์ทุกปี
เพื่อพิจารณารายงานที่เสนอตามข้อ 18
ของอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

2. โดยปกติ การประชุมของคณะกรรมการจะจัดให้มีขึ้น ณ
สถานที่ใด ๆ ในภูมิภาคหรือที่อื่นใดที่สะดวกตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 21

1

คณะกรรมการจะต้องรายงานต่อสมาชิกของสหประชาชาติโดยผ่าน
ทางคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเป็นประจำทุกปีว่าด้วยกิจกรรม
ของคณะกรรมการ และอาจทำข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไป
โดยยึดการตรวจสอบรายงานและข้อเสนอแนะซึ่งได้รับจากรัฐภาคีเป็น
นโมลฐาน ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปเช่นว่านั้น
จะรวมอยู่ในรายงานของคณะกรรมการ
รวมทั้งคำวิจารณ์จากรัฐภาคี ถ้ามี

2

เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งรายงานของคณะกรรมการไปยัง
คณะกรรมการว่าด้วยสถานภาพของสตรีเพื่อทราบ

ข้อ 22

ทบวงการชำนัญพิเศษจะมีสิทธิที่จะได้มีผู้แทนในการพิจารณาการปฏิบัติตามบทบัญญัติเช่นว่าของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันที่อยู่ภายในขอบข่ายของกิจกรรมของตน คณะกรรมการอาจเชิญให้ทบวงการชำนัญพิเศษเสนอรายงานว่าด้วยการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ในเรื่องที่อยู่ภายในขอบข่ายของกิจกรรมของตน

ภาค 6

ข้อ 23

ไม่มีข้อความใดในอนุสัญญาฉบับนี้ที่จะกระทบกระเทือนบทบัญญัติใด ๆ ซึ่งมีส่วนส่งเสริมได้มากกว่าในการที่จะบรรลุถึงความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี ซึ่งอาจบรรจุอยู่

(ก) ในบทบัญญัติของกฎหมายของรัฐภาคี หรือ

(ข) ในอนุสัญญา สนธิสัญญา

หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นใดซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐนั้น

ข้อ 24

รัฐภาคีรับที่จะกำหนดมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงในระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรลุถึงการตระหนักรู้ที่ถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

ข้อ 25

1

อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐทั้งปวง

2

เลขาธิการสหประชาชาติจะได้รับมอบหมายให้เป็นผู้เก็บรักษาอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

3. อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะต้องได้รับการให้สัตยาบัน

สัตยาบันสารจะต้องมอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

4

อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐทั้งปวง การภาคยานุวัติจะมีผลโดยการมอบภาคยานุวัติสารไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 26

1

คำร้องขอเพื่อการแก้ไขอนุสัญญาฉบับปัจจุบันอาจกระทำขึ้นในเวลาใด ๆ โดยรัฐภาคีใด โดยวิธีทำหนังสือบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรส่งถึงเลขาธิการสหประชาชาติ

2. สมัชชาสหประชาชาติจะตัดสินใจเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ถ้ามี ที่จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับคำร้องขอเช่นนั้น

ข้อ 27

1

อนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบหลังจากการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

2

สำหรับรัฐแต่ละรัฐซึ่งให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน หลังจากการมอบสัตยาบันหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบ อนุสัญญานี้จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบหลังจากวันมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 28

1

เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องรับและเวียนตัวบทข้อสงวนที่กระทำโดยรัฐต่าง ๆ ในเวลาทำการสัตยาบันหรือภาคยานุวัติให้แก่รัฐทั้งปวง

2

ข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญาฉบับปัจจุบันจะไม่ได้รับการอนุมัติ

3. ข้อสงวนอาจถูกถอนในเวลาใด ๆ โดยหนังสือบอกกล่าวเพื่อการนี้ส่งไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งหลังจากนั้นจะแจ้งไปยังรัฐทั้งปวงให้ทราบถึงข้อสงวนเหล่านั้น หนังสือบอกกล่าวเช่นว่าจะมีผลในวันที่หนังสือนั้นได้รับ

ข้อ 29

1. กรณีพิพาทใด ๆ ระหว่างรัฐภาคีสองรัฐหรือมากกว่าเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ซึ่งระงับไม่ได้โดยการเจรจา จะต้องเสนอต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อรัฐใดรัฐหนึ่งร้องขอ ถ้าภายในหกเดือนนับจากวันที่ร้องขอให้มีอนุญาโตตุลาการ ภาคียังไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการ ภาคีเหล่านั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเสนอกรณีพิพาทไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ โดยการร้องขอ ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับของศาล

2

ในเวลาที่ยังไม่ได้ลงนามให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจประกาศว่าตนไม่ถือว่าตนเองผูกมัดโดยวรรค 1 ของข้อนี้ รัฐภาคีอื่น ๆ จะไม่ผูกมัดโดยวรรคนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนเช่นว่า

3. รัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนตามวรรค 2 ของข้อนี้ อาจถอนข้อสงวนในเวลาใด ๆ โดยหนังสือบอกกล่าวไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 30

อนุสัญญาฉบับปัจจุบัน ซึ่งดัวบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ
ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน ใช้ได้เท่าเทียมกัน
จะมอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้
ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องได้ลงนามอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

บรรดาระฐภาคิของพิธีสารฉบับนี้

สังเกตว่า

กฎบัตรสหประชาชาติยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน คักดิ์ศรี และคุณค่าของมนุษย์ และสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี

สังเกตว่า ฎิฎญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนประกาศว่า มนุษย์ทุกคนเกิดมามีเสรีภาพและเสมอภาคกันในคักดิ์ศรีและสิทธิต่าง ๆ และทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทั้งมวลที่บรรจุไว้ในฎิฎญญาดังกล่าว โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใด ๆ รวมทั้งความแตกต่างเพราะเหตุแห่งเพศ

ระลึกถึงว่า กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ได้ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งเพศ

แ ละ ระ ะ ลี ก ถี ง อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (อนุ ฎิฎญา) ซึ่งบรรดาระฐภาคิอนุสัญญาประณามการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุก รู่ ป แ บ บ และตกลงจะดำเนินนโยบายจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีด้วยวิธีการที่เหมาะสมทั้งปวง และโดยไม่ชักช้า

ยั น ยั น ความมุ่งมั่นของบรรดาระฐภาคิทั้งหลายที่จะประกันสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สตรีจะได้รับอย่างเต็มที่และเท่าเทียม และดำเนินปฏิบัติการที่มีประสิทธิผลในการป้องกันการละเมิดสิทธิ และเสรีภาพเหล่านั้น

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

รัฐภาคีของพิธีสารฉบับนี้ (รัฐภาคี) ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (คณะกรรมการ) ในการรับและพิจารณาข้อร้องเรียนที่ยื่นตามข้อ 2

ข้อ 2

ข้อร้องเรียนอาจเสนอโดยหรือในนามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายใต้เขตอำนาจปกครองศาลของรัฐภาคีที่ถูกกระทำละเมิดสิทธิใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา โดยรัฐภาคีนั้นกรณีเป็นการเสนอเรื่องร้องเรียนแทนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะต้องได้รับความยินยอมของผู้ที่ถูกละเมิดหรือแสดงได้ว่าการดำเนินการแทนมีเหตุผลอันชอบธรรม

ข้อ 3

ข้อร้องเรียนต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและระบุผู้ร้องเรียน คณะกรรมการจะไม่รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับรัฐภาคีของอนุสัญญาที่ไม่ได้เป็นภาคีพิธีสารเลือกรับนี้

ข้อ 4

1. คณะกรรมการจะไม่พิจารณารับข้อร้องเรียนจนกว่าจะแน่ใจว่าได้มีการดำเนินการโดยใช้มาตรการแก้ไขภายในประเทศที่มีอยู่จนหมดสิ้นก่อนเว้นแต่การดำเนินการแก้ไขดังกล่าวล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือไม่น่าจะมีมาตรการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

2. คณะกรรมการจะไม่รับข้อร้องเรียน ในกรณีต่อไปนี้

ก. คณะกรรมการเคยตรวจสอบเรื่องนั้นแล้วหรือเคยได้รับการตรวจสอบหรืออยู่ในระหว่างการตรวจสอบโดยกระบวนการสอบสวนหรือไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศอื่น

ข. ข้อร้องเรียนไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา

ค. ข้อร้องเรียนไม่มีเหตุผลหรือน้ำหนักเพียงพอ

ง. เป็นการใช้สิทธิในทางที่ผิดเพื่อยื่นข้อร้องเรียน

จ

ข้อเท็จจริงของข้อร้องเรียนเกิดขึ้นก่อนพิธีสารมีผลบังคับใช้แก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นกรณีที่ข้อเท็จจริงเหล่านั้นยังคงดำเนินต่อไปหลังจากวันบังคับใช้พิธีสาร

ข้อ 5

1

หลังจากการรับข้อร้องเรียนและก่อนการพิจารณาตัดสินข้อร้องเรียน คณะกรรมการอาจส่งข้อร้องเรียนให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้พิจารณาใช้มาตรการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นโดยเร่งด่วนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่ไม่สามารถทดแทนได้อันอาจเกิดขึ้นแก่ผู้ที่ถูกละเมิด

2. กรณีที่คณะกรรมการใช้ดุลพินิจตามวรรคแรกของข้อนี้ไม่ให้ถือว่าคณะกรรมการตัดสินรับ หรือพิจารณาข้อร้องเรียน

ข้อ 6

1

คณะกรรมการต้องแจ้งข้อร้องเรียนให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องทราบอย่างปกปิดเป็นความลับเว้นแต่จะได้รับคำยินยอมจากผู้ร้องเรียนให้เปิดเผย
ด เ ผ ย ไ ต้
หรือคณะกรรมการพิจารณาว่าข้อร้องเรียนรับไม่ได้โดยไม่ต้องแจ้งรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

2. รัฐภาคีจะต้องยื่นคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือถ้อยแถลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว พร้อมทั้งมาตรการแก้ไข (หากมี) ต่อคณะกรรมการภายใน 6 เดือน

ข้อ 7

1

คณะกรรมการจะดำเนินการพิจารณาข้อร้องเรียนภายใต้พิธีสารนี้ตามข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

2. ในการตรวจสอบข้อร้องเรียนภายใต้พิธีสารนี้ คณะกรรมการจะดำเนินการโดยการประชุมแบบปิด

3. หลังจากการตรวจสอบข้อร้องเรียน คณะกรรมการจะส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อร้องเรียนพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ (หากมี) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

4. รัฐภาคีจะต้องพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (หากมี) ของคณะกรรมการและจะต้องส่งคำตอบเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงข้อมูลการดำเนินการที่คำนึงถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน

5

คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการใด ๆ ที่รัฐภาคีได้ดำเนินการตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (หากมี) ของคณะกรรมการ ทั้งนี้หากคณะกรรมการเห็นสมควร จะให้รัฐภาคีระบุไว้ในรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาภายใต้ข้อ 18 ของอนุสัญญาด้วยก็ได้

ข้อ 8

1. หากคณะกรรมการได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ว่า รัฐภาคีใดกระทำการละเมิดสิทธิที่ระบุไว้ในอนุสัญญาอย่างร้ายแรง และเป็นระบบ คณะกรรมการอาจขอความร่วมมือรัฐภาคีนั้น ใน ก า ร ต ร ว จ ส อ บ ข้ อ มู ล และให้รัฐภาคียื่นข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

2

คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สมาชิกคณะกรรมการคนหนึ่งหรือ หลายคน ดำเนินการ สอบ ส ว น โดยพิจารณาถึงข้อสังเกตของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ข้อมูล ที่ เชื่ อ ถี อ ไ ต้ ที่ มี อ ยู่ และรายงานผลต่อ คณะ กรรมการ โดย ด่วน การสอบสวนอาจรวมถึงการเดินทางเข้าไปในรัฐภาคี ทั้งนี้ โดยความยินยอมของรัฐภาคี

3. หลังจากมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการจะส่งผลการตรวจสอบดังกล่าว พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

4

รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องยื่นข้อสังเกตต่อคณะกรรมการภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ได้รับ ผลการตรวจสอบ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ

5. การสอบสวนดังกล่าวจะกระทำโดยลับ และรัฐภาคีจะต้องให้ความร่วมมือในทุกขั้นตอนของกระบวนการสอบสวน

ข้อ 9

1

คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเสนอข้อมูลรายละเอียด มาตรการการดำเนินการตามผลการสอบสวนภายใต้ข้อ 8

ของพิธีสารนี้ไว้ในรายงานการปฏิบัติภายใต้ข้อ 18 ของอนุสัญญา

2 . หากมีควมจำเป็น คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องแจ้งข้อมูลการดำเนินการเพิ่มเติมตามผลการสอบสวนหลังจากสิ้นสุดระยะเวลา 6 เดือน ในข้อ 8 วรรค 4

ข้อ 10

1 . แต่ละรัฐภาคีอาจแจ้งไม่ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามข้อ 8 และข้อ 9 ในขณะที่ลงนามให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติพิธีสารนี้

2 . รัฐภาคีที่ได้แจ้งไม่ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามข้อ 10 วรรค 4 จะเพิกถอนการแจ้งโดยการบอกกล่าวให้เลขาธิการทราบเมื่อใดก็ได้

ข้อ 11

รัฐภาคีจะดำเนินขั้นตอนที่พวกเขาเห็นว่าเหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลภายใต้เขตอำนาจปกครองศาลของรัฐภาคีจะไม่ถูกปฏิบัติอย่างเป็นปฏิปักษ์ หรือถูกข่มขู่เนื่องจากการเสนอข้อร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามพิธีสารนี้

ข้อ 12

คณะกรรมการจะสรุปผลการดำเนินกิจกรรมภายใต้พิธีสารนี้ไว้ในรายงานประจำปีตามข้อ 21 ของอนุสัญญา

ข้อ 13

แต่ละรัฐภาคีจะต้องดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อนุสัญญา และพิธีสารนี้ให้เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวาง

พร้อมทั้งให้ความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและ
ข้อ เ ส น อ แ น ะ ข อ ง ค ณ ะ ก ร ร ม ก า ร
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรัฐภาคนั้น

ข้อ 14

คณะกรรมการจะต้องกำหนดระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการ
ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามพิธีสารนี้

ข้อ 15

1. พิธีสารนี้จะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐที่ได้ลงนาม
ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว

2. พิธีสารนี้จะต้องได้รับการให้สัตยาบัน
โดยรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว
สัตยาบันสารจะต้องมอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

3

พิธีสารนี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน
หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาแล้ว

4

ภาคยานุวัติจะมีผลโดยการมอบภาคยานุวัติสารไว้กับเลขาธิการส
หประชาชาติ

ข้อ 16

1. พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ภายใน 3 เดือน
หลังจากวันที่มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สิบไว้กับ
เลขาธิการสหประชาชาติ

2. สำหรับรัฐแต่ละรัฐที่ได้ให้สัตยาบันพิธีสาร
หรือให้ภาคยานุวัติพิธีสารนี้หลังจากวันมีผลบังคับใช้
พิธีสารนี้จะมีผลบังคับใช้ 3 เดือน
หลังจากวันที่มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 17

ห้ามมิให้มีการตั้งข้อสงวนต่อพิธีสารนี้

ข้อ 18

1. รัฐภาคีอาจเสนอขอแก้ไขพิธีสารนี้ โดยยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เลขาธิการจะแจ้งข้อเสนอก่อนแก้ไขไปยังบรรดารัฐภาคี โดยขอความเห็นชอบที่จะให้มีการประชุมรัฐภาคีเพื่อพิจารณาลงมติต่อข้อเสนอก่อนแก้ไขดังกล่าว หากมีรัฐภาคีอย่างน้อยจำนวน 1 ใน 3 เห็นชอบด้วย เลขาธิการจะจัดให้มีการประชุมภายใต้สหประชาชาติ ข้อเสนอก่อนแก้ไขที่ได้มีการพิจารณาลงมติยอมรับโดยเสียงข้างมาก ขอลงรัฐภาคี จะเสนอที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติเพื่อพิจารณารับรองต่อไป

2

ข้อเสนอก่อนแก้ไขจะมีผลบังคับใช้ต่อเมื่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติให้การรับรองและจะต้องได้รับความเห็นชอบโดยเสียงส่วนใหญ่จำนวน 2 ใน 3 ของรัฐภาคีพิธีสารนี้ ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของรัฐภาคีนั้น ๆ

3. เมื่อข้อเสนอก่อนแก้ไขพิธีสารมีผลบังคับใช้ จะผูกมัดรัฐภาคีที่ให้ความเห็นชอบ รัฐภาคีอื่นก็ยังคงผูกมัดโดยบทบัญญัติของพิธีสารและข้อเสนอก่อนแก้ไขก่อน ๆ ที่ได้ให้ความเห็นชอบ

ข้อ 19

1. รัฐภาคีอาจเพิกถอนพิธีสารนี้เมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อเลขาธิการสหประชาชาติ การเพิกถอนจะมีผลภายใน 6 เดือน หลังจากวันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการสหประชาชาติ

2

การเพิกถอนจะต้องกระทำโดยปราศจากอคติต่อการดำเนินการต่อเนื่องของการร้องเรียนภายใต้บทบัญญัติข้อ 2

หรือกระบวนการสอบสวนภายใต้บทบัญญัติข้อ 8 ของพิธีสารนี้ก่อนวันที่การเพิกถอนจะมีผลบังคับใช้

ข้อ 20

เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องแจ้งบรรดาระัฐทั้งหลายทราบเกี่ยวกับ

ก. การลงนาม การให้สัตยาบัน และภาคยานุวัติภายใต้พิธีสารนี้

ข. วันที่พิธีสารนี้มีผลบังคับใช้ และข้อแก้ไขใด ๆ ภายใต้ข้อ 18

ค. การเพิกถอนใด ๆ ภายใต้ข้อ 19

ข้อ 21

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งตีพิมพ์ภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปนใช้ได้เท่าเทียมกัน จะเก็บไว้ที่สหประชาชาติ

2

เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนาของพิธีสารนี้ที่ได้รับรองแล้วให้แก่บรรดาระัฐต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในข้อ 25 ของอนุสัญญา